

UPUTE ZA IZRADU I OBLIKOVANJE ZAVRŠNOGA I DIPLOMSKOGA RADA

Ove su upute sastavljene na temelju Pravilnika o završnim i diplomskim ispitima i 5. izdanja (Zagreb: Medicinska naklada; 2013.) odnosno 6. izdanja (Zagreb: Medicinska naklada; 2019.) udžbenika „Uvod u znanstveni rad u medicini“, autora Matka Marušića i suradnika.

Osnovna je svrha uputa pristupnicima opisati i obrazložiti pravila kojih se obvezno i u potpunosti moraju pridržavati tijekom izrade i oblikovanja završnih i diplomskih radova.

1. Vrste završnoga/diplomskoga rada

Završni rad na sveučilišnome prijediplomskom studiju može biti znanstveni ili stručni istraživački rad i prikaz slučaja.

Diplomski rad na sveučilišnome diplomskom studiju i sveučilišnome integriranom prijediplomskom i diplomskom studiju može biti znanstveni ili stručni istraživački rad.

Napomena:

Vrsta teme – ovu kategoriju zahtijeva ISVU sustav te se navodi je li tema stručna ili istraživačka

Vrsta rada – navodi se vrsta rada prema Uputama, a može biti prikaz slučaja ili istraživački rad

Znanstveni ili stručni istraživački rad ima sljedeće obvezne dijelove (redoslijedom kako je navedeno):

1. Uvod
2. Hipoteza (obvezna samo kod znanstvenih radova)
3. Cilj (ili: Ciljevi)
4. Materijal i metode (ili „Ispitanici i metode“ ili „Bolesnici i metode“)
5. Rezultati
6. Rasprava
7. Zaključak (ili: Zaključci)
8. Sažetak (sažetak rada i ključne riječi)
9. Summary (naslov rada, sažetak i ključne riječi na engleskome jeziku)
10. Literatura (reference)
11. Životopis
12. Prilozi

Prikaz slučaja iz područja zdravstvene njege ima sljedeće obvezne dijelove (redoslijedom kako je navedeno):

1. Uvod
2. Cilj (ili: Ciljevi)
3. Prikaz slučaja
4. Rasprava
5. Zaključak (ili: Zaključci)
6. Sažetak (sažetak rada i ključne riječi)
7. Summary (naslov rada, sažetak i ključne riječi na engleskome jeziku)
8. Literatura (reference)
9. Životopis
10. Prilozi

Prikaz slučaja iz područja fizioterapije ima sljedeće obvezne dijelove (redoslijedom kako je navedeno):

1. Uvod
2. Prikaz slučaja
3. Fizioterapijska intervencija
4. Nadzor i ishodi rehabilitacije
5. Rasprava i zaključak (ili: Rasprava i zaključci)
6. Sažetak (sažetak rada i ključne riječi)
7. Summary (naslov rada, sažetak i ključne riječi na engleskome jeziku)
8. Literatura (reference)
9. Životopis
10. Prilozi

2. Struktura stručnoga/znanstvenoga istraživačkog rada

2.1. Uvod

U ovome je dijelu rada potrebno prikazati osnovne spoznaje o području o kojemu pristupnik piše rad, predmetu istraživanja i objavljenim rezultatima dosadašnjih istraživanja te obrazložiti problem koji slijedi u radu. Udžbeničku građu u uvodnome dijelu treba svesti na minimum koji je neophodan da bi se mogao shvatiti problem koji se u radu istražuje. Uvod ne smije prelaziti 1/4 od ukupnoga broja stranica teksta rada.

2.2. Hipoteza

Ovo je poglavlje obvezni dio samo onoga završnog/diplomskog rada koji je znanstveni. U drugim vrstama završnih/diplomskih radova ovo se poglavlje ne navodi. U ovome je poglavlju potrebno kratko i precizno oblikovati i izreći znanstvenu hipotezu istraživanja. Hipoteza se navodi bez uvodnoga teksta (taj se dio treba nalaziti u poglavlju Uvod).

2.3. Cilj

U ovome je dijelu rada potrebno izrijekom navesti planirane ciljeve rada, bez uvodnoga teksta (taj se dio treba nalaziti u poglavlju Uvod). Ciljeve treba kratko i jasno izložiti u tekstu koji uobičajeno **ne prelazi pola stranice**. Pri pisanju ciljeva trebati imati na umu da iz njih trebaju logično slijediti metodologija istraživanja, rezultati i zaključci. U radu koji je znanstveni ciljevi trebaju biti vođeni postavljenom hipotezom te oblikovani u svrhu njezinoga potvrđivanja ili opovrgavanja.

Treba pripaziti prilikom pisanja ciljeva: cilj je istraživanja ispitati nešto, a ne utvrditi ili procijeniti.

2.4. Ispitanici i metode (Materijal i metode)

U ovome je dijelu potrebno detaljno opisati sve elemente metodologije istraživanja.

2.4.1. Ustroj studije

Opisati vrstu studije. Dobro poznate vrste studija (npr. presječnu studiju) nije potrebno podrobno opisivati, već samo citirati odgovarajuću literaturu. Nove oblike studija treba iscrpno opisati navodeći koje su skupine uključene u istraživanje, kako su oblikovane, na koji su način odabrani članovi pojedinih skupina i sl.

2.4.2. Ispitanici (ili materijal istraživanja)

Opisati tko su ispitanici, iz kojih se populacija i kako uzorkuju, kako je i kada uzorak oblikovan i zašto, postoji li kontrolna skupina i tko je sačinjava, odnosno što čini materijal istraživanja, kako i kada je prikupljen i sl. Posebno pojasniti sve dodatne čimbenike studije, primjerice

kriterije za uključivanje i isključivanje ispitanika u studiju, postupak nasumičnoga razvrstavanja (randomizacija), maskiranje itd.

2.4.3. Metode

Opisati pokazatelje (varijable) koje se analiziraju. Opisati na koji način su prikupljeni podaci (mjerenje, korištenje upitnika, anketa i sl.) i kojim su metodama obavljena mjerenja i druga opažanja.

Ako se pri izradi rada koristi originalni anketni upitnik, potrebno je navesti njegov izvor (literaturni navod, referencu) i u prilog staviti dopuštenje za njegovo korištenje ako je potrebno ili navesti da je javno dostupan te da je njegovo korištenje besplatno i pokriveno CC BY licencom. U istraživanju se ne mogu koristiti anketni upitnici koje su sastavili studenti prethodnih generacija i s drugih fakulteta.

Svi temeljni postupci rada moraju u ovoj cjelini biti navedeni te dostatno tumačeni i obrazloženi. Standardni postupci (mjerenja, upitnici, ankete) navode se samo imenom i odgovarajućim citatom; manje poznati postupci trebaju biti popraćeni kraćim opisom i literaturnim navodom objavljenoga rada u kojemu su detaljno objašnjeni. Instrumenti istraživanja (upitnici, ankete) objavljeni u medijima slobodnoga pristupa (časopisi, mrežne stranice) trebaju imati eksplicitnu izjavu autora/časopisa o slobodnoj upotrebi ili uvjetima korištenja za druge istraživače.

2.4.4. Statističke metode

Opisati osnovne osobine i mjerne ljestvice prikupljenih podataka. Navesti koji su se odnosi među podacima istraživali zajedno sa statističkim postupcima koji su se u tu svrhu upotrijebili. Općepoznati i jednostavni statistički postupci (kao npr. postupci deskriptivne statistike, studentov t-test i sl.) navode se samo imenom i citatom opće statističke literature. Manje uvriježene i složene statističke postupke treba opisati uz pozivanje na literaturu gdje su detaljno opisani. Navesti kojim je postupcima izvršena provjera ispunjavaju li prikupljeni podaci pretpostavke za korištenje primijenjenih statističkih postupaka te koji su se postupci rabili u slučaju da prikupljeni podaci nisu ispunjavali tražene pretpostavke. Također je potrebno navesti razinu značajnosti koja se koristila za ocjenu značajnosti dobivenih rezultata te postupke za očuvanje odabrane razine značajnosti u slučajevima višestrukog testiranja.

U tekstu rada i tablicama, razinu značajnosti (vrijednost P), potrebno je pisati velikim tiskanim slovom P, ali ne nakošenim pismom, kosim slovima (*kurziv*, *italic*). Sve vrijednosti P zaokružuju se na dvije decimale, osim u slučaju kada je P manji od 0,001, tada se piše samo $P < 0,001$.

Potrebno je navesti koji se računalni program koristio za obradu podataka. Ako se za obradu podataka koristio neki od računalnih programa za obradu podataka dostupnih na tržištu, treba navesti naziv programa iza kojega se u zagradi navodi inačica, proizvođač te mjesto i država proizvodnje. Izvorne i vlastite računalne programe koji su korišteni u obradi podataka treba

navesti nazivom, inačicom, imenom autora, gradom i državom autora, a detaljan opis programa (za vlastite programe i ispis programskog koda) dati u privitku (za vlastite programe i u digitalnom obliku na nekom od medija za pohranu, kao što su disketa, CD ili DVD).

Primjer navođenja računalnoga programa korištenoga za statističku analizu podataka:

Za statističku analizu korišten je statistički program MedCalc (inačica 16.2.0, MedCalc Software bvba, Ostend, Belgija).

2.5. Rezultati

U ovome se poglavlju prikazuju nalazi provedenoga istraživanja. Tekst ovoga poglavlja treba predstavljati sažetu i logičnu priču o dobivenim rezultatima. Započinje opisom ispitanika i njihovih osnovnih značajki, a nastavlja se iznošenjem preostalih rezultata. U ovome se poglavlju o rezultatima **ne raspravlja**, nego ih se samo iznosi.

U tekstu i rezultatima između brojke i znaka % ide razmak. Dobiveni se podatci mogu prikazati tekstem, tablicom ili slikom, pri čemu se treba voditi osnovnim pravilom da se **podatci prikazuju samo na jedan način**. Podatke prikazane u npr. tablici ne treba prepričavati u tekstu, nego samo navesti najvažniji (najzanimljiviji) nalaz, a za detalje uputiti čitatelja na tablicu u kojoj su oni prikazani. Svaka tablica i slika moraju biti razumljive i bez čitanja dodatnoga teksta (vidi odjeljak 2.12. Tablice, grafikoni, slike).

2.6. Rasprava

Bit je rasprave kritički osvrt na dobivene rezultate. U Raspravi se vlastiti rezultati uspoređuju s drugim nalazima te raspravljaju teorijske i praktične posljedice provedenoga istraživanja, tj. kako se dobiveni rezultati uklapaju u šire područje opisano na početku Uvoda.

2.7. Zaključak

U ovome se dijelu rada trebaju kratko, sažeto i jasno iznijeti zaključci koji proizlaze iz dobivenih rezultata. Zaključci se navode taksativno, nakon kratkoga uvodnog teksta, kao što je npr.:

„Temeljem provedenoga istraživanja i dobivenih rezultata mogu se izvesti sljedeći zaključci:

-

-

-“

Treba voditi računa da se među zaključcima nađu odgovori na postavljene ciljeve.

2.8. Sažetak (Summary)

Sažetak rada piše se strukturirano i uobičajeno se sastoji od sljedećih cjelina: Cilj istraživanja (*Objectives*), Nacrt studije (*Study Design*), Ispitanici i metode (*Participants and Methods*) ili Bolesnici i metode (*Patients and Methods*) ili Materijal i metode (*Material and Methods*), Rezultati (*Results*) i Zaključak (*Conclusion*).

Duljina sažetka na hrvatskome jeziku ne smije prelaziti 250 riječi.

Nakon sažetka navodi se niz od tri do sedam ključnih riječi napisanih na hrvatskome jeziku. Preporuča se korištenje riječi medicinskih predmetnica sadržanih u tezaurusu MeSH (od engl. *Medical Subject Headings*). Preglednik predmetnica MeSH-a dostupan je na adresi: <http://www.nlm.nih.gov/mesh/MBrowser.html>.

Sve se ključne riječi pišu u jednome odlomku. Pomoćne se ključne riječi od glavnih odvajaju zarezom, a ključne se riječi međusobno odvajaju točkom sa zarezom. Navode se abecednim redom.

Ključne riječi trebaju najbolje odraziti ciljeve istraživanja te većim dijelom trebaju biti zastupljene ili prepoznatljive u naslovu rada.

Na stranici sažetka na engleskome jeziku, a prije samoga sažetka, navodi se **naslov rada na engleskome jeziku**. Naslov rada na engleskom jeziku treba biti podebljan i na sredini stranice (centriran), ali NE treba biti napisan velikim tiskanim slovima. Sažetak na engleskome jeziku može biti nešto dulji, ali ne više od 350 riječi. Nakon sažetka na engleskome jeziku navode se ključne riječi na engleskome jeziku.

U sažetku se o rezultatima raspravlja istodobno s njihovim navođenjem.

2.9. Literatura (reference)

Reference čine popis literature u kojemu se navode samo oni radovi koji su citirani u tekstu. Navodi moraju biti što je moguće novijeg datuma objave, pri čemu je najmanje 1/3 citiranih radova objavljena u 5 godina koje prethode istraživanju prikazanom u završnom/diplomskom radu. Literatura se obvezno navodi vankuverskim stilom pa se reference nižu redosljedom pojavljivanja u tekstu.

Prilikom navođenja dviju ili više referenci u tekstu rada, one se odvajaju zarezom u istoj zagradi, npr. (18, 19), a ne svaka referenca posebno u svojoj zagradi.

Primjeri pisanja referenci nalaze se u Prilogu 3. (str. 27.).

2.10. Životopis

Životopis se piše strukturirano, a ne kao slobodan literarni tekst te mora biti napisan sažeto, organizirano, pregledno i sustavno. Uobičajeni dijelovi životopisa su: opći podatci, adresa, zaposlenje, školovanje, akademski naslovi, nagrade, članstva, stručne aktivnosti i publikacije,

a po potrebi i adrese za preporuke. Primjer strukturiranog životopisa može se vidjeti u knjizi „Uvod u znanstveni rad u medicini“ autora Matka Marušića i suradnika (5. izd. Zagreb: Medicinska naklada; 2013. str. 180.).

2.11. Prilozi

Ako postoje, posebni prilozi radu (dozvola za korištenje upitnika, etičko odobrenje i sl.) slijede iza životopisa. Na posebnoj stranici odmah iza životopisa ispisuje se „12. Prilozi“, ispod čega se navode redni brojevi i naslovi (opisi) priloga i to je posljednja numerirana stranica rada. Nakon naslovne stranice priloga, na novoj se stranici ispisuje redni broj i naslov (opis) prvoga priloga, a zatim slijedi prvi prilog. Na isti se način dodaju i ostali prilozi (posebna stranica s rednim brojem i naslovom priloga, a iza toga prilog). Najmanji format lista priloga je A4, a veći listovi se slažu na format A4. Prilozi mogu biti obostrano ispisani. Sadržaj priloga mora biti u potpunosti vidljiv, stoga treba obratiti pažnju da desni slobodni rubnik priloga bude najmanje 2,5 cm. Stranice s rednim brojem i naslovom (opisom) pojedinih priloga i sami prilozi se ne numeriraju.

Prilozi nemaju smisao ako se na njih nigdje u tekstu rada ne upućuje.

U Priloge se **ne stavljaju primjeri anketnih listića**.

2.12. Tablice, grafikoni, slike

Tablice, grafikoni i slike **ne stavljaju se na posebne stranice**, nego se uklapaju u tekst rada. Opisuju se natpisom, brojem i naslovom.

Uz tablice se stavlja natpis „Tablica“, a uz grafikone i slike (fotografije, crteži i sl.) natpis „Slika“. Tablice i slike numeriraju se arapskim brojevima odvojeno (posebno se numeriraju tablice, a posebno slike) i **jedinstveno u cijelome radu**.

Opisi tablica nalaze se uvijek **iznad tijela tablice**, a opisi slika **ispod tijela slika**.

I slike i tablice moraju biti objašnjene i jasne same za sebe, pa se u njima ne smiju rabiti kratice i oznake koje na istom mjestu, tj. u njima samima ili odmah ispod (za tablice), nisu i tumačene. Za označavanje podbilješki u tablicama rabe se sljedeći znakovi (u navedenom redosljedju): *, †, ‡, §, ||, ¶, **, ††, ‡‡, itd.

Tablice i slike koje **nisu vlastite i preuzete su iz drugih izvora** (knjige, članci i sl.) **ne smiju** se koristiti u radu bez prethodno pribavljenog dopuštenja autora ili izdavača. U opisu tablica i slika iz drugih izvora koje se koriste u radu, a uz pribavljeno dopuštenje, obvezno se navodi izvor.

U radu se smiju nalaziti samo one tablice i slike na koje se **u tekstu rada čitatelj upućuje**. Tablice i slike za koje ne postoji poveznica u tekstu su suvišne.

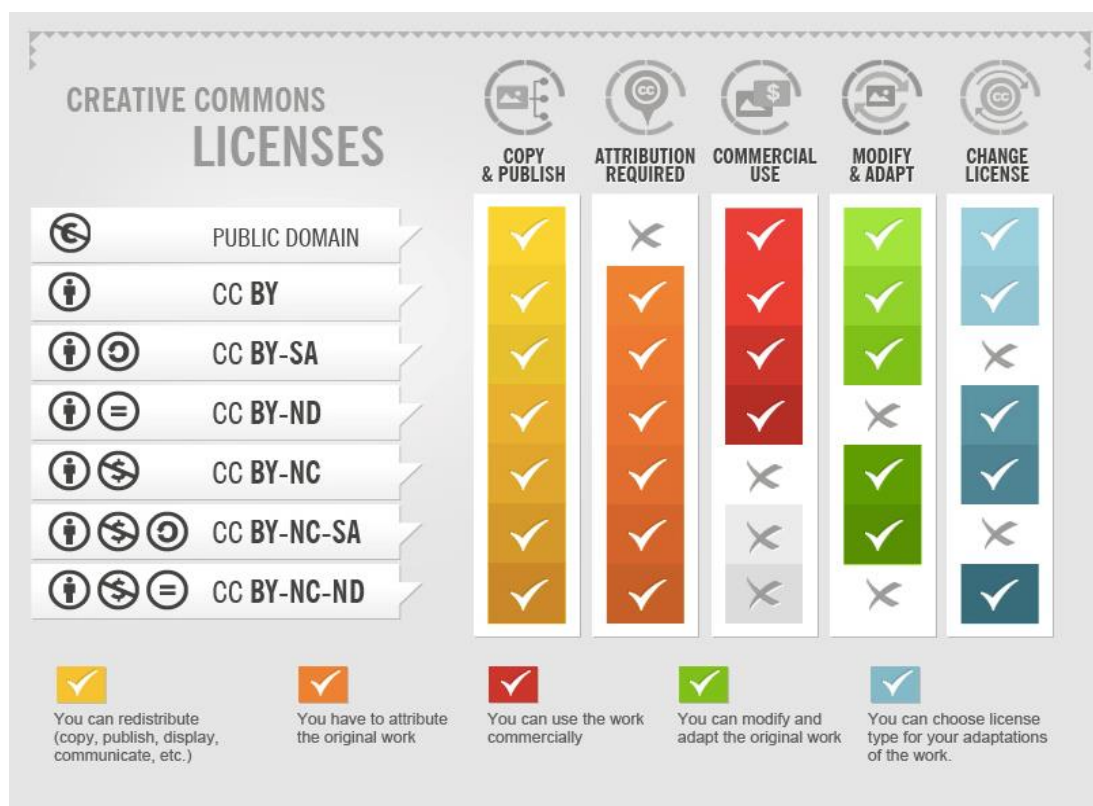
Manji broj jednostavnih matematičkih izraza uklapa se u tekst rada. Ako se u radu prikazuje veći broj složenijih matematičkih izraza, oni se unutar teksta izdvajaju u zasebne retke i

numeriraju brojem bez posebnog daljnjeg označavanja. Tablice i slike se ne bi trebale prelamati preko dvije ili više stranica. Ako tablica ne stane na jednu stranicu u njoj je moguće promijeniti veličinu slova i/ili pored. Ako tablica i dalje ne stane na jednu stranicu, na sljedećoj stranici potrebno je ponoviti zaglavni redak tablice radi lakše preglednosti. Ako je tablica preširoka za jednu stranicu, potrebno je promijeniti orijentaciju stranice iz okomite u vodoravnu (pejzažnu, engl. *landscape*)

Slike koje je autor rada sam izradio moraju u opisu imati „fotografirao autor“ ili „izvorna slika autora“.

Tablice i slike koje nisu vlastite i preuzete su iz drugih izvora (knjige, članci i sl.) moraju imati prethodno pribavljeno dopuštenje autora ili izdavača. U opisu tako pribavljene slike mora stajati natpis „Pribavljeno i prerađeno uz dozvolu autora“. Izuzetak su slike pod *Creative Commons* licencom, za koju je također potrebno navesti potrebne podatke prema Slici 1. Slike koje imaju *Creative Commons* licencu moguće je ubaciti u rad putem programa Microsoft Word i to na način: Microsoft Word → Umetanje → Slike s interneta → u tražilicu upišete željeni pojam i traženje → odaberete samo Creative Commons → odaberete jednu od ponuđenih slika → umetni.

Tablice i slike iz drugih izvora koje se koriste u radu moraju imati pribavljeno dopuštenje te se uz njih obvezno navodi izvor.

CREATIVE COMMONS LICENSES	COPY & PUBLISH	ATTRIBUTION REQUIRED	COMMERCIAL USE	MODIFY & ADAPT	CHANGE LICENSE
PUBLIC DOMAIN	✓	✗	✓	✓	✓
CC BY	✓	✓	✓	✓	✓
CC BY-SA	✓	✓	✓	✓	✗
CC BY-ND	✓	✓	✓	✗	✓
CC BY-NC	✓	✓	✗	✓	✓
CC BY-NC-SA	✓	✓	✗	✓	✗
CC BY-NC-ND	✓	✓	✗	✗	✓

You can redistribute (copy, publish, display, communicate, etc.)
 You have to attribute the original work
 You can use the work commercially
 You can modify and adapt the original work
 You can choose license type for your adaptations of the work.

Slika 1. Prikaz *Creative Commons* licenci (licenca CC BY)

3. Struktura rada s prikazom slučaja

3.1. PRIKAZ SLUČAJA IZ PODRUČJA ZDRAVSTVENE NJEGE

NASLOV – izraz „prikaz slučaja“ potrebno je navesti u naslovu

3.1.1. Uvod

U ovome je dijelu rada potrebno prikazati osnovne spoznaje o području zdravstvene njege kojemu pripada promatrani slučaj o kojemu pristupnik piše rad. Potrebno je obrazložiti problem koji slijedi u radu te objasniti zašto je važno prikazati upravo taj slučaj, zašto je slučaj jedinstven ili neočekivan.

3.1.2. Cilj

U ovome je dijelu rada potrebno izrijekom navesti planirane ciljeve rada, bez uvodnoga teksta (taj se dio treba nalaziti u poglavlju Uvod). Ciljeve treba kratko i jasno izložiti u tekstu koji uobičajeno ne prelazi pola stranice. Pri pisanju ciljeva trebati imati na umu da iz njih trebaju logično slijediti zaključci s preporukama.

3.1.3. Prikaz slučaja

Prikaz slučaja detaljan je prikaz jednoga bolesnika/korisnika, odnosno specifičan, jedinstven ili rijedak slučaj u okviru kompetencija studijskoga programa Sestrinstva. Potrebno je opisati slučaj sa svim relevantnim podacima sukladno procesu zdravstvene njege. Rad s prikazom slučaja treba biti edukativan i/ili naglasiti potrebu za promjenom u kliničkoj praksi.

Bolesnik koji se u radu prikazuje, mora biti o tome obaviješten i potpisati informirani pristanak. U radu je potrebno objasniti na koji način je informirani pristanak dobiven te navesti jesu li svi postupci provedeni u skladu s etičkim standardima povjerenstava nadležnih institucija. Bilo koje informacije koje mogu otkriti identitet bolesnika (npr. ime i prezime, inicijali, bolnička šifra) ne smiju biti navedene u radu.

3.1.4. Rasprava

Bit je rasprave kritički osvrt na prikazani slučaj. U Raspravi se daju moguća objašnjenja prikazanog slučaja, uspoređuje se s drugim nalazima te raspravljaju teorijske i praktične implikacije, tj. kako se prikazani slučaj uklapa u šire područje opisano na početku Uvoda.

3.1.5. Zaključak (ili: Zaključci)

U ovome se dijelu rada trebaju kratko, sažeto i jasno iznijeti zaključci i preporuke za rješavanje uočenih problema koji proizlaze iz prikazanoga slučaja.

3.1.6. Sažetak (Summary)

Sažetak rada piše se strukturirano i uobičajeno se sastoji od sljedećih cjelina: Cilj rada (*Objectives*), Opis slučaja (*Case Study*) i Zaključak (*Conclusion*). **Duljina sažetka na hrvatskome jeziku ne smije prelaziti 250 riječi.**

Nakon sažetka navodi se niz od tri do sedam ključnih riječi napisanih na hrvatskome jeziku. Preporuča se korištenje riječi medicinskih predmetnica sadržanih u tezaurusu MeSH (od engl. *Medical Subject Headings*). Preglednik predmetnica MeSH-a dostupan je na adresi: <http://www.nlm.nih.gov/mesh/MBrowser.html>.

Sve ključne riječi pišu se u jednome odlomku. Pomoćne se ključne riječi od glavnih odvajaju zarezom, a ključne se riječi međusobno odvajaju točkom sa zarezom. Navode se abecednim redom.

Ključne riječi trebaju najbolje odraziti ciljeve rada i većim dijelom trebaju biti zastupljene ili prepoznatljive u naslovu rada.

Na stranici sažetka na engleskome jeziku, a prije samog sažetka, navodi se naslov rada na engleskome jeziku. Naslov rada na engleskome jeziku treba biti podebljan i na sredini stranice (centriran), ali ga ne treba pisati velikim tiskanim slovima. Sažetak na engleskome jeziku može biti nešto dulji, ali ne više od 350 riječi. Nakon sažetka na engleskome jeziku navode se ključne riječi na engleskome jeziku.

U sažetku se o slučaju raspravlja istodobno s njegovim navođenjem.

3.1.7. Literatura (reference)

Reference čine popis literature u kojem se navode samo oni radovi koji su citirani u tekstu. Navodi moraju biti što je moguće novijega datuma objave, pri čemu je najmanje 1/3 citiranih radova objavljena u 5 godina koje prethode istraživanju prikazanom u završnome/diplomskome radu. Literatura se obvezno navodi vankuverskim stilom pa se reference nižu redosljedom pojavljivanja u tekstu.

Prilikom navođenja dvije ili više referenci u tekstu rada, one se odvajaju zarezom u istoj zagradi, npr. (18, 19), a ne svaka referenca posebno u svojoj zagradi.

Primjeri pisanja referenci nalaze se u Prilogu 3. (str. 27.).

3.1.8. Životopis

Životopis se piše strukturirano, a ne kao slobodan literarni tekst te mora biti napisan sažeto, organizirano, pregledno i sustavno. Uobičajeni dijelovi životopisa su: opći podatci, adresa, zaposlenje, školovanje, akademski naslovi, nagrade, članstva, stručne aktivnosti i publikacije, a po potrebi i adrese za preporuke. Primjer strukturiranoga životopisa može se vidjeti u knjizi „Uvod u znanstveni rad u medicini“ autora Matka Marušića i suradnika (5. izd. Zagreb: Medicinska naklada; 2013. str. 180.).

3.1.9. Prilozi

Vrlo je važno da student **osigura pristanak informiranoga ispitanika i ustanove**, ali se on **NE** prilaže u Priloge već šalje odvojeno od rada, uz ostatak dokumentacije koju šalje na Odbor.

Ako postoje, posebni prilozi radu (etičko odobrenje i sl.) slijede iza životopisa. Na posebnoj stranici odmah iza životopisa ispisuje se poglavlje „10. Prilozi“ ispod kojega se navode redni brojevi i naslovi (opisi) priloga i to je posljednja numerirana stranica rada. Nakon naslovne stranice priloga, na novoj se stranici ispisuje redni broj i naslov (opis) prvog priloga, a zatim slijedi prvi prilog. Na isti se način dodaju i ostali prilozi (posebna stranica s rednim brojem i naslovom priloga, a iza toga prilog). Najmanji format lista priloga je A4, a veći listovi se slažu na format A4. Prilozi mogu biti obostrano ispisani. Sadržaj priloga mora biti u potpunosti vidljiv, stoga treba obratiti pažnju da desni slobodni rubnik priloga bude najmanje 2,5 cm. Stranice s rednim brojem i naslovom (opisom) pojedinih priloga i sami prilozi se ne numeriraju.

Prilozi nemaju smisao ako se na njih nigdje u tekstu rada ne upućuje.

3.1.10. Tablice, grafikoni, slike

Tablice, grafikoni i slike **ne stavljaju se na posebne stranice**, nego se uklapaju u tekst rada. Opisuju se natpisom, brojem i naslovom.

Uz tablice se stavlja natpis „Tablica“, a uz grafikone i slike (fotografije, crteži i sl.) natpis „Slika“. Tablice i slike numeriraju se arapskim brojevima odvojeno (posebno se numeriraju tablice, a posebno slike) i **jedinstveno u cijelome radu**.

Opisi tablica nalaze se uvijek **iznad tijela tablice**, a opisi slika **ispod tijela slika**.

I slike i tablice moraju biti objašnjene i jasne same za sebe, pa se u njima ne smiju rabiti kratice i oznake koje na istom mjestu, tj. u njima samima ili odmah ispod (za tablice), nisu i tumačene. Za označavanje podbilješki u tablicama rabe se sljedeći znakovi (navedenim redoslijedom):

*, †, ‡, §, ||, ¶, **, ††, ‡‡, itd.

Tablice i slike koje nisu vlastite i preuzete su iz drugih izvora (knjige, članci i sl.) ne smiju se koristiti u radu bez prethodno pribavljenoga dopuštenja autora ili izdavača. U opisu tablica i slika iz drugih izvora koje se koriste u radu, a uz pribavljeno dopuštenje, obvezno se navodi izvor.

U radu se smiju nalaziti samo one tablice i slike na koje se u tekstu rada čitatelj upućuje. Tablice i slike za koje ne postoji poveznica u tekstu su u radu suvišne.

Manji broj jednostavnih matematičkih izraza uklapa se u tekst rada. Ako se u radu prikazuje veći broj složenijih matematičkih izraza, oni se unutar teksta izdvajaju u zasebne retke i numeriraju brojem bez posebnog daljnjeg označavanja.

Tablice i slike ne bi se trebale prelamati preko dvije ili više stranica. Ako tablica ne stane na jednu stranicu u njoj je moguće promijeniti veličinu slova i/ili prored. Ako tablica i dalje ne

stane na jednu stranicu, na sljedećoj je stranici potrebno ponoviti zaglavni redak tablice radi lakše preglednosti. Ako je tablica preširoka za jednu stranicu, potrebno je promijeniti orijentaciju stranice iz okomite u vodoravnu (pejzažnu, engl. *landscape*)

Slike koje je autor rada sam izradio moraju u opisu imati „fotografirao autor“ ili „izvorna slika autora“.

Tablice i slike koje nisu vlastite i preuzete su iz drugih izvora (knjige, članci i sl.) moraju imati prethodno pribavljeno dopuštenje autora ili izdavača. U opisu tako pribavljene slike mora stajati natpis „Pribavljeno i prerađeno uz dozvolu autora“. Izuzetak su slike pod *Creative Commons* licencom, za koju je također potrebno navesti potrebne podatke prema slici 1. Slike koje imaju *Creative Commons* licencu moguće je ubaciti u rad putem programa Microsoft Word i to na način: Microsoft Word → Umetanje → Slike s interneta → u tražilicu upišete željeni pojam i traženje → odaberete samo *Creative Commons* → odaberete jednu od ponuđenih slika → umetni.

Tablice i slike iz drugih izvora koje se koriste u radu moraju imati pribavljeno dopuštenje te uz njih obvezno naveden izvor.

3.1.11. Primjer prikaza slučaja iz područja zdravstvene njege

TEMA: ZDRAVSTVENA NJEGA BOLESNIKA S OPERACIJOM CRVULJKA

SADRŽAJ / MOGUĆI KONCEPT:

1. UVOD

- 1.1. Anatomija crvuljka
- 1.2. Akutna upala crvuljka
 - 1.2.2. Klinička slika
 - 1.2.3. Dijagnostika
 - 1.2.4. Liječenje
 - 1.2.5. Komplikacije
- 1.3. Perioperacijska zdravstvena njega bolesnika s operacijom crvuljka
 - 1.3.1. Prijeoperacijska zdravstvena njega
 - 1.3.2. Intraoperacijska zdravstvena njega
 - 1.3.3. Poslijeoperacijska zdravstvena njega
- 1.4. Proces zdravstvene njege bolesnika s operacijom crvuljka

2. CILJ

3. PRIKAZ SLUČAJA

- 3.1. Prikaz slučaja bolesnika s operacijom crvuljka
 - 3.1.1. Sestrinska anamneza i status
 - 3.1.2. Sestrinske dijagnoze i planovi u procesu zdravstvene njege
 - 3.1.3. Sestrinsko otpusno pismo

4. RASPRAVA

5. ZAKLJUČAK

6. SAŽETAK

7. SUMMARY

8. LITERATURA

9. ŽIVOTOPIS

3.2. PRIKAZ SLUČAJA IZ PODRUČJA FIZIOTERAPIJE

NASLOV – izraz „prikaz slučaja“ potrebno je navesti u naslovu, zajedno s problemom od najvećega značaja za rad (simptomi i dijagnoza bolesti, testiranja, rehabilitacija i sl.).

Prikaz slučaja treba imati sljedeća poglavlja:

3.2.1. UVOD

U Uvodu je potrebno jasno i precizno opisati pozadinu problematike prikaza slučaja s jasnim referiranjem na relevantnu medicinsku literaturu.

3.2.2. PRIKAZ SLUČAJA

1) INFORMACIJE O PACIJENTU:

- demografske informacije (dob, spol, zanimanje)
- pacijentovi vodeći simptomi zbog kojih se javlja u ustanovu
- medicinska, obiteljska i psihosocijalna povijest pacijenta – uključujući prehranu, način života, detaljno navesti relevantne komorbiditete ako postoje, dosadašnje operacijske zahvate ili intervencije, ishode intervencija ili zahvata, genetske pretpostavke za razvoj bolesti i sl.
- informirani pristanak pacijenta i ustanove

Napomena: Pacijent koji se u radu prikazuje, mora biti o tome obaviješten i potpisati informirani pristanak. U radu je potrebno objasniti na koji način je informirani pristanak dobiven te navesti jesu li svi postupci provedeni u skladu s etičkim standardima povjerenstava nadležnih institucija. Bilo koje informacije koje mogu otkriti identitet bolesnika (npr. ime i prezime, inicijali, bolnička šifra) ne smiju biti navedene u radu.

2) KLINIČKI NALAZI – detaljno opisati klinički pregled i spoznaje nakon pregleda

3) VREMENSKI TIJEK – prikazati datume i vrijeme od značaja za pacijentovo stanje i prikaz slučaja (kroz tablicu, grafikon ili sliku)

4) DIJAGNOSTIČKA PROCJENA:

- opisati dijagnostičke metode (klinički pregled, laboratorijska testiranja, slikovne metode, upitnici i sl.)
- opisati dijagnostičke izazove (financijske, kulturološke, opremu i sl.)
- dijagnostičko rasuđivanje temeljeno na dosadašnjim dijagnostičkim zaključcima
- prognostička obilježja po fazama rehabilitacije

3.2.3. FIZIOTERAPIJSKA INTERVENCIJA

U ovome poglavlju student treba opisati:

- vrste intervencija (prije i nakon operacije, lijekovi, fizikalne metode, kineziterapija, prevencija i sl.)
- primjenu fizioterapijske intervencije (trajanje rehabilitacije, doziranje lijekova, manualna terapija, aplikacija fizikalnih metoda, izbor vježbi i sl.)
- racionalnu modifikaciju fizioterapijskih postupaka (ako je potrebna)

3.2.4. NADZOR I ISHODI REHABILITACIJE

U ovome je poglavlju bitno sažeti klinički tijek i nadzor pacijenta (procjena kliničkih ishoda pacijenta, opisati važne rezultate testova koji su korišteni za nadzor rehabilitacije, pridržavanje određenih fizioterapijskim intervencija i tolerancija njihove modifikacije – po potrebi, opisati nepredviđene faktore tijekom intervencije i one koji remete njezin tijek).

3.2.5. RASPRAVA I ZAKLJUČCI

U Raspravi je važno:

- opisati prednosti i slabosti upravljanja intervencijama i njihova provođenja u prikazu slučaja
- opisati i usporediti prikaz slučaja s dostupnom relevantnom medicinskom literaturom
- kritički opisati generalne i racionalne zaključke prikaza slučaja (uzrok, posljedice i sl.)
- opisati „naučeno“ iz prikaza slučaja koje možete koristiti u daljnjem radu
- pacijent bi trebao podijeliti svoje viđenje ili iskustvo provedenim intervencijama kad god je moguće

3.2.6. Sažetak

- **UVOD** (*Introduction*): u kratkim crtama opisati doprinos prikaza slučaja za područje interesa i rada fizioterapeuta
- **PRIKAZ SLUČAJA** (*Case Study*): (1) primarni simptomi pacijenta, (2) primarni klinički nalazi, (3) primarne dijagnoze i rehabilitacijske intervencije, (4) primarni ishodi rehabilitacije
- **RASPRAVA I ZAKLJUČCI** (*Discussion and Conclusion*)
- **KLJUČNE RIJEČI** (*Key-words*): 2-5 osnovnih ključnih riječi napisanih na hrvatskome jeziku, povezanih problemom prikaza slučaja

Duljina sažetka na hrvatskome jeziku ne smije prelaziti 250 riječi.

Za pisanje ključnih riječi preporuča se korištenje riječi medicinskih predmetnica sadržanih u tezaursu MeSH (od engl. *Medical Subject Headings*). Preglednik predmetnica MeSH-a dostupan je na adresi: <http://www.nlm.nih.gov/mesh/MBrowser.html>.

Sve se ključne riječi pišu u jednome odlomku. Pomoćne se ključne riječi od glavnih odvajaju zarezom, a ključne se riječi međusobno odvajaju točkom sa zarezom. Navode se abecednim redom.

Ključne riječi trebaju najbolje odraziti ciljeve rada i većim dijelom trebaju biti zastupljene ili prepoznatljive u naslovu rada.

Na stranici sažetka na engleskome jeziku, a prije samoga sažetka, navodi se naslov rada na engleskome jeziku. Naslov rada na engleskom jeziku treba biti podebljan i na sredini stranice (centriran), ali ga ne treba pisati velikim tiskanim slovima. Sažetak na engleskome jeziku može biti nešto dulji, ali ne više od 350 riječi. Nakon sažetka na engleskome jeziku navode se ključne riječi na engleskome jeziku.

3.2.7. LITERATURA

Reference čine popis literature u kojem se navode samo oni radovi koji su citirani u tekstu. Navodi moraju biti što je moguće novijeg datuma objave, pri čemu je najmanje 1/3 citiranih radova objavljena u 5 godina koje prethode istraživanju prikazanome u završnome/diplomskome radu. Literatura se obvezno navodi vankuverskim stilom pa se reference nižu redosljedom pojavljivanja u tekstu.

Prilikom navođenja dvije ili više referenci u tekstu rada, one se odvajaju zarezom u istoj zagradi, npr. (18, 19), a ne svaka referenca posebno u svojoj zagradi.

Primjeri pisanja referenci nalaze se u Prilogu 3. (str. 22).

3.2.8. ŽIVOTOPIS

Životopis se piše strukturirano, a ne kao slobodan literarni tekst te mora biti napisan sažeto, organizirano, pregledno i sustavno. Uobičajeni dijelovi životopisa su: opći podatci, adresa, zaposlenje, školovanje, akademski naslovi, nagrade, članstva, stručne aktivnosti i publikacije, a po potrebi i adrese za preporuke. Primjer strukturiranoga životopisa može se vidjeti u knjizi „Uvod u znanstveni rad u medicini“ autora Matka Marušića i suradnika (5. izd. Zagreb: Medicinska naklada; 2013. str. 180.).

3.2.9. PRILOZI

Vrlo je važno da student **osigura pristanak informiranoga ispitanika i ustanove**, ali se on **NE** prilaže u Priloge već šalje odvojeno od rada, uz ostatak dokumentacije koju šalje na Odbor.

Ako postoje, posebni prilozi radu (etičko odobrenje, informirani pristanak bolesnika i sl.) slijede iza životopisa. Na posebnoj stranici odmah iza životopisa ispisuje se „10. Prilozi“, ispod

čega se navode redni brojevi i naslovi (opisi) priloga i to je posljednja numerirana stranica rada. Nakon naslovne stranice priloga, na novoj se stranici ispisuje redni broj i naslov (opis) prvog priloga, a zatim slijedi prvi prilog. Na isti se način dodaju i ostali prilozi (posebna stranica s rednim brojem i naslovom priloga, a iza toga prilog). Najmanji format lista priloga je A4, a veći listovi se slažu na format A4. Prilozi mogu biti obostrano ispisani. Sadržaj priloga mora biti u potpunosti vidljiv, stoga treba obratiti pažnju da desni slobodni rubnik priloga bude najmanje 2,5 cm. Stranice s rednim brojem i naslovom (opisom) pojedinih priloga i sami prilozi se ne numeriraju.

Prilozi nemaju smisao ako se na njih nigdje u tekstu rada ne upućuje.

3.2.10. Tablice, grafikoni, slike

Tablice, grafikoni i slike **ne stavljaju se na posebne stranice**, nego se uklapaju u tekst rada. Opisuju se natpisom, brojem i naslovom.

Uz tablice se stavlja natpis „Tablica“, a uz grafikone i slike (fotografije, crteži i sl.) natpis „Slika“. Tablice i slike numeriraju se arapskim brojevima odvojeno (posebno se numeriraju tablice, a posebno slike) i **jedinstveno u cijelom radu**.

Opisi tablica nalaze se uvijek **iznad tijela tablice**, a opisi slika **ispod tijela slika**.

I slike i tablice moraju biti objašnjene i jasne same za sebe, pa se u njima ne smiju rabiti kratice i oznake koje na istom mjestu, tj. u njima samima ili odmah ispod (za tablice), nisu i tumačene. Za označavanje podbilješki u tablicama rabe se sljedeći znakovi (u navedenom redoslijedu): *, †, ‡, §, ||, ¶, **, ††, ‡‡, itd.

Tablice i slike koje nisu vlastite i preuzete su iz drugih izvora (knjige, članci i sl.) ne smiju se koristiti u radu bez prethodno pribavljenog dopuštenja autora ili izdavača. U opisu tablica i slika iz drugih izvora koje se koriste u radu, a uz pribavljeno dopuštenje, obvezatno se navodi izvor.

U radu se smiju nalaziti samo one tablice i slike na koje se u tekstu rada čitatelj upućuje. Tablice i slike za koje ne postoji poveznica u tekstu su u radu suvišne.

Manji broj jednostavnih matematičkih izraza uklapa se u tekst rada. Ako se u radu prikazuje veći broj složenijih matematičkih izraza, oni se unutar teksta izdvajaju u zasebne retke i numeriraju brojem bez posebnog daljnjeg označavanja.

Tablice i slike ne bi se trebale prelamati preko dvije ili više stranica. Ako tablica ne stane na jednu stranicu u njoj je moguće promijeniti veličinu slova i/ili prored. Ako tablica i dalje ne stane na jednu stranicu, na sljedećoj stranici potrebno je ponoviti zaglavni redak tablice radi lakše preglednosti. Ako je tablica preširoka za jednu stranicu, potrebno je promijeniti orijentaciju stranice iz okomite u vodoravnu (pejzažnu, engl. *landscape*)

Slike koje je autor rada sam izradio moraju u opisu imati „fotografirao autor“ ili „izvorna slika autora“.

Tablice i slike koje nisu vlastite i preuzete su iz drugih izvora (knjige, članci i sl.) moraju imati prethodno pribavljeno dopuštenje autora ili izdavača. U opisu tako pribavljene slike mora stajati

natpis „Pribavljeno i prerađeno uz dozvolu autora“. Izuzetak su slike pod *Creative Commons* licencom, za koju je također potrebno navesti potrebne podatke prema slici 1. Slike koje imaju *Creative Commons* licencu moguće je ubaciti u rad putem programa Microsoft Word i to na način: Microsoft Word → Umetanje → Slike s interneta → u tražilicu upišete željeni pojam i traženje → odaberete samo *Creative Commons* → odaberete jednu od ponuđenih slika → umetni.

Tablice i slike iz drugih izvora koje se koriste u radu moraju imati pribavljeno dopuštenje te uz njih obvezno naveden izvor.

4. Tehničko oblikovanje rada

Prvi i drugi list rada su ovitak i naslovna stranica rada koji izgledaju identično, a primjer izgleda stranice prikazan je u Prilogu 1. ovih Uputa.

Treći list rada sadrži sljedeće podatke:

Rad je ostvaren u/na: (ustanova gdje je rad pisan i ustanova u kojoj je istraživanje provedeno ili prikazan slučaj)

Mentor/-ica rada: (ime i prezime mentora, s titulom)

Rad ima _____ listova, _____ tablica i _____ slika.

(Ako rad ima 0 tablica ili 0 slika, ne treba ih navoditi u tekstu.)

Znanstveno područje: Biomedicina i zdravstvo

Znanstveno polje:

Znanstvena grana:

Četvrti je list proizvoljan i može, ali ne mora sadržavati Predgovor radu u kojemu se navode podaci važni za oblikovanje rada. Predgovor može sadržavati i moto istraživanja te zahvale osobama koje su na neki način pomogle u ostvarenju rada.

Nakon obveznih listova rada slijedi **sadržaj rada**. Sadržaj navodi poglavlja i potpoglavlja (do dvije razine niže) te brojeve stranica na kojima započinju. Brojevi stranica na kojima započinju poglavlja i potpoglavlja u sadržaju trebaju biti poravnati udesno s vodećim točkama, kako je prikazano u sljedećem primjeru:

.....

1. UVOD.....	1
1.1. Povijest informatike	1
1.2. Sestrinska informatika	3
1.2.1. Definicije informatike u sestrinstvu	5
1.2.2. Upotreba digitalnih tehnologija i računala u zdravstveno njezi	6

.....

Ako se u radu koristi veći broj kratica (5 i više), poželjno je nakon sadržaja na novoj stranici navesti **popis kratica** korištenih u tekstu.

Nakon toga po želji pristupnika mogu se navesti i **popisi tablica i slika** koji svaki započinju na novoj stranici. Popis tablica i slika, ako se navode, trebaju sadržavati natpis, broj i naslov tablice/slike te brojeve stranica na kojima se nalaze.

Završni/diplomski rad tiska se na papiru standardne veličine (A4, 210x297 mm) sa slobodnim rubnicima od **2,5 cm**, s **proredom 1,5**. Sav tekst na prednjoj stranici ovitka piše se pismom veličine 16 tipografskih točaka vrste Times New Roman i podebljano, osim naslova rada koji se piše pismom veličine 24 tipografske točke.

*Obratite pažnju na to da se naziv sveučilišta, fakulteta i naslov rada pišu velikim tiskanim slovima i da se svi ispisi centriraju na stranici.

Za ispis ostaloga teksta (ostatka rada) treba rabiti pismo veličine 12 tipografskih točaka vrste Times New Roman s obveznom podrškom za sve hrvatske znakove. Tekst mora biti obostrano poravnat, osim referenci koje treba poravnati s lijeve strane. Tekst mora biti pisan standardnim hrvatskim jezikom, po svim gramatičkim i pravopisnim pravilima.

Rad se piše bez uvlačenja teksta prvoga reda, novoga odlomka, naslova ili podnaslova.

Sve riječi na stranome jeziku (engleski, latinski, grčki) pišu se ukošenim pismom, kosim slovima (kurziv, *italic*) ili pod navodnim znakovima u tekstu rada. Izuzetak su sažetak na engleskome jeziku i naslov rada na engleskome jeziku koji se pišu normalno.

Stranice teksta moraju biti numerirane, tj. označene brojevima. Obavzni se listovi rada i proizvoljni četvrti list **ne numeriraju**. Stranice sadržaja, popisa kratica, tablica i slika numeriraju se rimskim brojevima. Prva stranica uvoda prva je stranica numerirana arapskim brojevima koji slijede do kraja rada, tj. do naslovne stranice priloga (ako ih ima). Brojevi stranica pišu se u desnome donjem kutu stranice, ako je rad tiskan jednostrano, odnosno donjemu vanjskom kutu stranice rada koji je tiskan dvostrano.

Svako poglavlje treba započeti na novoj stranici, **pisano velikim tiskanim slovima/podebljanim**. Poglavlja mogu biti podijeljena na potpoglavlja do dvije razine niže, **a koja ne započinju na novoj stranici**. Potpoglavlja se numeriraju unutar iste razine na način da se broju prethodne razine numeracije doda redni broj potpoglavlja, **pišu se malim slovima i podebljana su** – kako je prikazano u primjeru danome u Prilogu 2. ovih Uputa.

Od prve stranice uvoda pa sve do naslovne stranice priloga u zaglavlju stranica ispisuje se naslov tekućega poglavlja. Zaglavlje se piše velikim tiskanim slovima i postavlja desno na stranici (desno poravnanje) te mora biti istog fonta kao i tekst rada (Times New Roman).

Svaku tvrdnju koja nije vlastita mora se potkrijepiti odgovarajućim citatom. U području biomedicine i zdravstva u pravilu se navodi iz literature citiraju vankuverskim stilom, tj. prema redoslijedu pojavljivanja, a u tekstu se navode brojem u zagradi **kao sastavni dio rečenice** na koju se odnose.

Iza broja reference točka se **ne stavlja**. Primjer citiranja i pisanja referenci dan je u Prilogu 3. ovih Uputa.

5. Sustav za provjeru izvornosti radova – Turnitin

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku pretplatilo se na sustav za provjeru izvornosti radova Turnitin (antiplagijatski program). Ovaj je sustav namijenjen nastavnicima i mentorima kao alat za olakšavanje provjere izvornosti studentskih radova te studentima kao alat za samoprovjeru vlastitih radova.

Napomena: kod provjere rada nemojte ga spremati u repozitorij.

U sustavu je potrebno provjeriti rad s imenom i prezimenom te svim cjelinama osim naslovne stranice, sadržaja, životopisa, literature i statističkih metoda.

6. Tisak i predaja rada

Rad se šalje na Odbor za završne i diplomske radove tek nakon položenih svih ispita, elektroničkim putem na mail adresu predaja.radova@fdmz.hr u formatu nekoga od programa za obradu teksta (.doc, .docx, .rtf), a drugi u formatu .pdf (engl. *portable document format*). Potrebno je poslati obrazac za prijavu teme završnoga/diplomskoga rada koji je prihvatio Odbor, potpisane potvrde lektora za hrvatski i engleski jezik o lektoriranome radu i sažetku na hrvatskom i engleskom jeziku, opisnu ocjenu mentora, potvrdu o ispunjenoj sveučilišnoj anketi, pristanak informiranoga ispitanika (ako je rad prikaz slučaja) i Potvrdu o podudarnosti tekstova Turnitin (antiplagijatski program) uz obrazloženje mentora.

Ako je podudarnost u Turnitinu – rad :

- do 10 % – mentor ne poduzima nikakve aktivnosti te ne mora napisati obrazloženje
- od 10 do 20 % – mentor piše obrazloženje
- od 20 do 40 % – mentor točno definira zašto je toliki postotak

Mentor je dužan provjeriti rad u Turnitinu. U slučaju da mentor nema pristup programu, rad može poslati u knjižnicu FDMZ-a, a dobiveni rezultat prosljediti studentu.

Rad s nepotpunom dokumentacijom Odbor neće pregledavati.

Ako je u Odluci o odobrenju teme navedeno da je za odobrenu temu potrebno dobiti suglasnost Etičkoga povjerenstva, uz gore navedene obvezne obrasce mora se priložiti i **dobivena suglasnost.**

Nakon što je završni/diplomski rad dobio pozitivnu ocjenu i određen je datum obrane, student je dužan javiti se Studentskoj službi radi provjere zaduženja prema Fakultetu i knjižnici.

Jedan (1) primjerak rada predaje se u tvrdome uvezu na dan obrane. Boja korica tvrdog uveza treba biti tamnoplava sa zlatnim, srebrnim ili bijelim slovima. Ako to debljina rada dopušta, na hrptu tvrdoga uveza ispisuje se sljedeće: ime i prezime autora, Završni rad/Diplomski rad, godina. Na zadnjoj strani rada treba ostaviti mjesto za umetnuti CD na kojemu se nalazi završni/diplomski rad. Na CD je potrebno napisati ime i prezime studenta i studij koji završava.

Primjer izgleda ovitka nalazi se u Prilogu 1. ovih Uputa. Unutrašnja strana ovitka i prva stranica koja se na ovitak naslanja su prazni.

Uz tvrdo uvezani primjerak rada predaje se i elektronička inačica rada u formatu .pdf pohranjenom na CD-u ili DVD-u. Jedan primjerak rada prosljeđuje se u knjižnicu Fakulteta.

Za završene radove koji nemaju javnu obranu rada potrebno je pripremiti prezentaciju prema Uputama i poslati je/snimiti na CD s konačnom verzijom rada.

7. Priprema prezentacije završnog ili diplomskog rada

Izgled prezentacije

- prezentaciju izraditi prema općim preporukama za izradu prezentacije:
 - čitljiva vrsta slova (Arial, Tahoma, Calibri)
 - ista vrsta slova kroz cijelu PPT
 - veličina slova (24 – 30) – nastojati kroz cijelu PPT
 - izbjegavati cijele rečenice i nepotrebne fraze
 - najviše 6-8 točaka po slajdu
 - jasan kontrast slova od podloge
 - tekst točno pisan (bez gramatičkih, pravopisnih i drugih pogreški)
 - ne previše različitih informacija na jednome slajdu
- fotografije/cртеži/grafovi/tablice/animacije:
 - jasno i direktno opisuju temu/problem
 - propisano raspoređeni, propisane veličine i jasne rezolucije
 - potrebno imati autorsko pravo na određene fotografije
 - ako je fotografija preuzeta, potrebno je ispod slike napisati izvor preuzimanja
 - poštovati ETIČKA PITANJA (lica maloljetnih osoba, pacijenti, medicinska dokumentacija, itd.)
 - izbjegavati suvišne animacije i neprimjerene ilustracije

Izlaganje prezentacije

- bez obzira na vrstu rada, potrebno je pravilno raspodijeliti vremensko trajanje izlaganja za pojedine dijelove rada:
 - Uvod – do 20 % vremena (do 4 minute)
 - Glavni dio rada – cca. 60-70 % vremena (13-15 minuta)
 - Zaključci – do 15 % vremena (do 3 minute)
- Rad treba prezentirati redosljedom pisanog završnog/diplomskog rada.
- Pri prikazu istraživačkoga rada odjeljak RASPRAVE se **ne piše na slajdove i ne iznosi zasebno već se rezultati tumače i raspravljaju istovremeno s prikazom svakog pojedinog rezultata.**

Predavač (student kandidat) treba biti primjerenoga izgleda (odjeća) i ponašanja (držanje, stav).

**SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU
FAKULTET ZA DENTALNU MEDICINU I ZDRAVSTVO
OSIJEK**

**Sveučilišni prijediplomski / diplomski studij Sestrinstvo
Sveučilišni prijediplomski / diplomski studij Fizioterapija
Sveučilišni integrirani prijediplomski i diplomski studij Dentalna
medicina**

Ime Prezime

NASLOV RADA

Završni rad / Diplomski rad

**Nova Gradiška, 2023.
Orahovica, 2023.
Pregrada, 2023.
Osijek, 2023.**

Prilog 2. Numeriranje poglavlja i potpoglavlja

.....
3. ISPITANICI I METODE → poglavlje

3.1. Ustroj studije → potpoglavlje, prva razina

3.2. Ispitanici → potpoglavlje, prva razina

3.2.1. Bolesnici → potpoglavlje, druga razina

3.2.2. Kontrolna skupina → potpoglavlje, druga razina

3.3. Metode → potpoglavlje, prva razina

4. REZULTATI → poglavlje
.....

Primjeri citiranja i pisanja literature (referenci) u tekstu:

Razumijevanje uzroka socioekonomskih stupnjeva u zdravstvu ključno je za učinkovitost intervencija u populaciji (1).

Odgojni obrasci roditelja snažno djeluju na formiranja stajališta o boli kod djece te se prenose i u odraslu dob (11, 13, 17).

Više od 120 zemalja u svijetu ima različite modele organizirane palijativne medicine (14 – 16).

Kada se koristi izravno citiranje teksta (što se ne preporuča, ali ponekad se ne može izbjeći), citira se na sljedeći način:

Autori Jurić i Mikšić zaključuju da „postoje određeni čimbenici koji značajno mogu utjecati na stupanj zadovoljstva u izvršavanju svakodnevnih radnih zadataka, stupanj kvalitete zdravstvene njege” (13; str. 114.).

Vankuverski stil pisanja referenci točno propisuje sve podatke koje referenca treba sadržavati, njihov redoslijed te način pisanja i odjeljivanja pojedinih podataka.

Nazivi časopisa **skraćuju se** na način kako je to učinjeno u indeksnoj publikaciji *Index Medicus*, tj. kako se skraćuju nazivi časopisa koji se nalaze u bibliografskoj bazi *Medline*, a koja je besplatno javno dostupna u mrežnom sustavu *PubMed*. Kratice naziva časopisa dostupne su na adresi <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/entrez/query.fcgi?db=Journals>.

Navode se imena samo prvih šest autora, a ako ih ima više, nakon šestoga autora stavlja se zarez i oznaka „i sur.“

Stranice članaka objavljenih u časopisu obvezno se navode. Stranice u knjigama u pravilu se navode, no ne moraju u prigodama kada se tekst odnosi na cjelokupno izdanje te knjige.

Reference završavaju točkom.

Ako postoje i tiskana i elektronička inačica časopisa u kojemu je objavljen rad koji se navodi, **ne navodi se internetska adresa** nego se **u popisu referenci uvijek navode podatci tiskanoga izdanja**.

Provjera kvalitete medicinskih mrežnih stranica

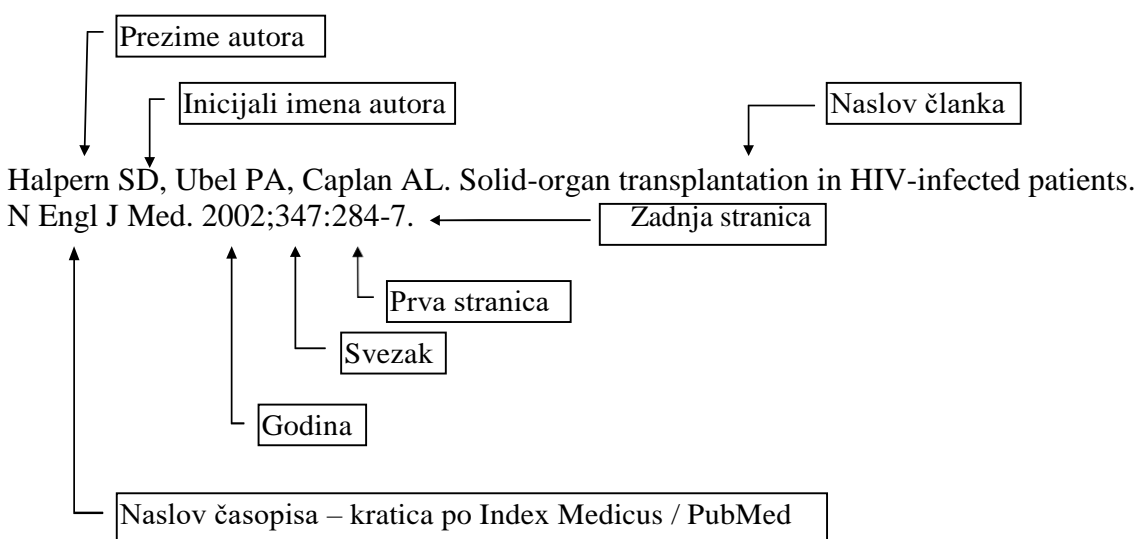
Kvaliteta mrežnih stranica koje se koriste u izradi završnoga/diplomskoga rada moraju zadovoljiti sljedeće kriterije:

- jasno vidljiva autorska ili intelektualna pripadnost;
- ažurnost i točnost – datumi postavljanja i posljednje izmjene moraju biti vidljivi;
- jasno naznačena razina i trajnost mrežne dostupnosti;
- jasno navedeni korisnici stranice tj. kome su stranice namijenjene;
- ne smije sadržavati informacije povjerljive prirode;
- moraju imati certifikat kvalitete HONCode.

Primjeri navođenja najčešće korištenih izvora literature:

Članak u časopisu (do 6 autora):

Halpern SD, Ubel PA, Caplan AL. Solid-organ transplantation in HIV-infected patients. N Engl J Med. 2002;347:284-7.

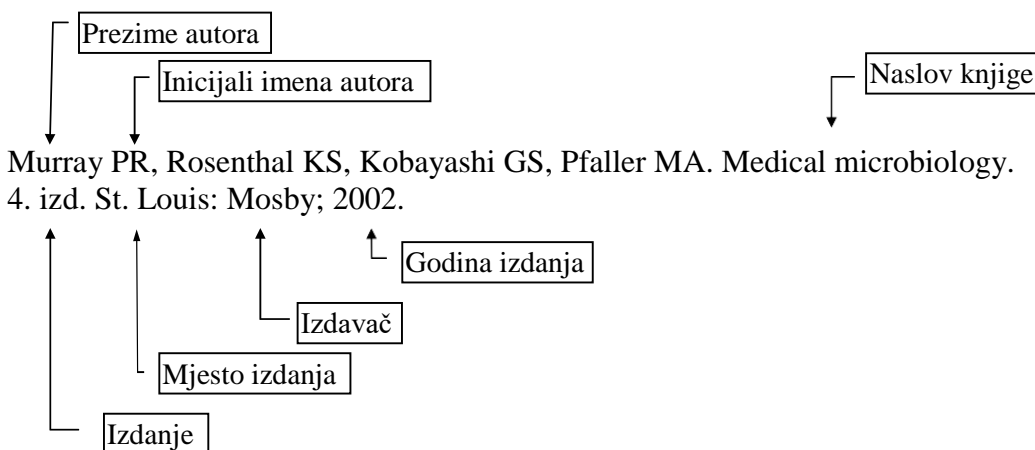

Članak u časopisu (više od 6 autora):

Bhopal R, Rankin J, McColl E, Thomas L, Kaner E, Stacy R, i sur. The vexed question of authorship: views of researchers in a British medical faculty. BMJ. 1997;314(7086):1009.

Knjiga:

Murray PR, Rosenthal KS, Kobayashi GS, Pfaller MA. Medical microbiology. 4. izd. St. Louis: Mosby; 2002.

Prilog 3. Citiranje i pisanje literature

Knjiga (urednici):

Bemmel JH van, Musen MA, ur. Handbook of medical informatics. Houten/Diegem: Springer; 1997.

Poglavlje u uredničkoj knjizi:

Petrak J. Narav i ustrojstvo sustava medicinskih informacija. U: Marušić M, urednik. Uvod u znanstveni rad u medicini. Zagreb: Medicinska naklada; 2004. str. 99-108.

Organizacija kao autor rada:

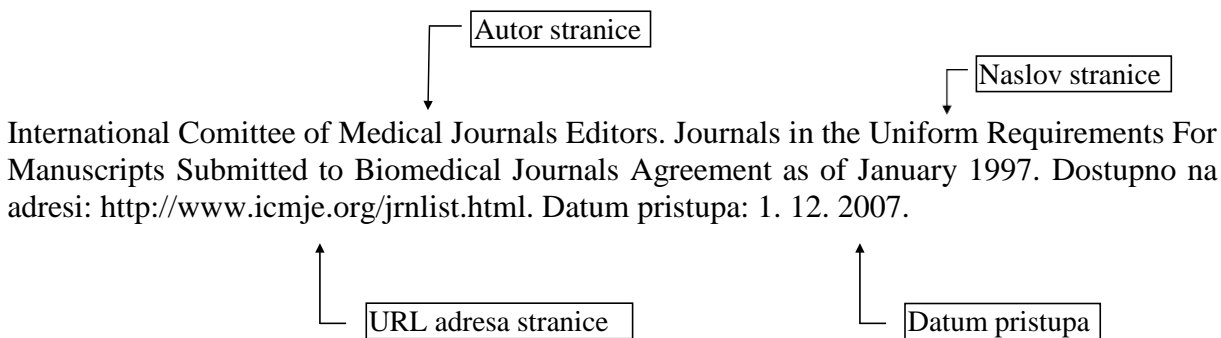
International Committee of Medical Journal Editors. Uniform requirements for manuscripts submitted to biomedical journals. N Eng J Med 1997;336:309-15.

Citiranje zakona:

Zakon o zdravstvenoj zaštiti, NN 100/18, 125/19, 147/20. Dostupno na sdresi: <https://www.zakon.hr/z/190/Zakon-o-zdravstvenoj-za%C5%A1titi>.

Stranica na internetu:

International Committee of Medical Journals Editors. Journals in the Uniform Requirements For Manuscripts Submitted to Biomedical Journals Agreement as of January 1997. Dostupno na adresi: <http://www.icmje.org/jrnlist.html>. Datum pristupa: 1. 12. 2007.

URL adresa stranice piše se normalnim tekstom, u crnoj boji i bez podvlake.
